

## Пенсионните фондове гарантират, че пенсията е върху всички вноски

- Source: [24chasa.bg](http://24chasa.bg), Online
- Date: 20-05-2026, 15:57
- Country: Bulgaria

По-високи резерви за пенсионните дружества и по-строги правила за защита на парите на осигурените лица. Това предвиждат проекти за наредби, одобрени на първо четене от Комисията за финансов надзор.

Промените идват след измененията в Кодекса за социално осигуряване и засягат въвеждането на **мултифондовете** в капиталовото социално осигуряване. За КФН основната цел е системата да бъде по-устойчива при пазарни колебания, така че да се гарантира по-добрата защита както за осигурените лица във фазата на акумулиране на пенсионни **спестявания**, така и за пенсионерите, които вече получават **плащания**.

Най-съществената промяна е свързана с увеличаване на изискванията към капиталовото покритие в резултат на трайния растеж на активите на управляваните от дружествата фондове, като при най-големите от тях (УПФ) по настоящем се гарантират brutните вноски с резерв в размер само 0,5 на сто от нетните им активи. Упражняването на правото на пенсия от все по-широк кръг лица обуславя необходимостта от заделянето на повече средства в резерва за гарантиране brutния размер на вноските. Новите текстове предвиждат този буфер да бъде увеличен двойно, а в някои случаи и тройно – между 1 и 1,5 на сто от нетните активи на съответния фонд.

КФН предлага завишаване на изискванията към резервите за гарантиране на пенсионните **плащания**. Досега гаранциите покриваха основно пожизнените пенсии. След промените в КСО обхватът им се разширява и включва и срочните пенсионни **плащания**, като размерът на тези резерви се увеличава чувствително – от досегашните 1 на сто до 4 на сто и не повече от 6 на сто от капитализираната стойност на пенсиите и разсрочените **плащания**.

Това означава, че компаниите ще трябва да заделят значително повече средства още във фазата на натрупване с цел осигуряване своевременно обезпечаване на ангажиментите им за гарантиране на brutните вноски и за покриване на резервите във фазата на изплащане.

На практика **регулаторът** ще следи за спазване на механизма за постоянно „настройване“ на финансовите буфери. Пенсионните дружества са задължени всеки месец да преизчисляват резервите си. Ако размерът им падне под минималното ниво, дружеството ще трябва незабавно да ги допълни със собствени средства. Ако пък резервите надхвърлят максимално допустимия праг, част от средствата ще могат да бъдат освобождавани. Според КФН това ще осигури едновременно стабилност и по-гъвкаво управление на капитала.

В мотивите към проекта **регулаторът** подчертава, че промените са насочени към ограничаване на риска от натрупване на дефицити в системата. Аргументът е, че при нестабилни пазари и по-висока волатилност пенсионните дружества трябва да разполагат с достатъчно буфери, за да изпълняват ангажиментите си към осигурените лица и пенсионерите.

Комисията за финансов надзор предлага и сериозна реформа в правилата за изплащане на пенсии от втория и третия пенсионен стълб чрез изцяло нова Наредба №70.

С цел по-добро споделяне на биометричния риск между индивидите в една по-голяма съвкупност с промените в КСО се предвижда изплащането на пожизнените пенсии, на които дава право осигуряването в УПФ и ДПФ, да се извършва от общ фонд за изплащане на пожизнени пенсии. По аналогичен начин се предвижда разсрочените **плащания** при придобито право на пенсия от УПФ и ДПФ и срочните пенсии от ППФ да се изплащат от общ фонд за срочни **плащания**. За целта заварените фондове за изплащане на пожизнени пенсии при осигуряване в УПФ ще се използват за изплащане и

на пенсиите от ДПФ. Фондовете за разсрочени плащания, създадени във връзка с дейността на УПФ, се трансформират във фондове за срочни плащания, от където да се извършват всички такива плащания при придобито право на пенсия, вкл. срочните професионални пенсии.

Създадената обща инфраструктура под формата на общи фондове за извършване на плащанията дава възможност за обединяване на пенсионните спестявания от УПФ и ДПФ за целите на отпускане на обща пенсия и обединяване в общ превод на плащанията с един и същ падеж от един фонд за извършване на плащания. Според КФН, това ще позволи по-добро управление на риска и по-ясна организация на средствата.

С проекта се адаптира начина на изчисляване на пенсиите от УПФ, ППФ и ДПФ като отпада използването на технически лихвен процент (ТЛП). При сега действащата уредба (в сила до 31 декември 2026 г.) посредством този процент се залага очакване за бъдеща доходност от инвестициите на средствата на фонда за изплащане на пожизнени пенсии, т.е. ТЛП на фонда за изплащане на пожизнени пенсии подлежи на промяна в зависимост от пазарните условия. По този начин се обособяват различни групи пенсионери във фондовете за изплащане на пожизнени пенсии, чиито пенсии са отпуснати с различен ТЛП, което води до различна по размер ежегодна актуализация след това, въпреки че средствата на лицата се инвестират заедно. След 01 януари 2027 г. при отпускането на пенсия ще се гарантира първоначално определения размер на пенсията, а не само сумата, натрупана по индивидуалната партида. Това означава актуализация в посока повишаване на плащанията и по-висока защита за хората.

Съгласно уредбата в КСО до момента допълнителната пожизнена пенсия за старост при осигуряване в УПФ е с гарантиран размер, изчислен на база брутните вноски на лицето. Това означава, че ако лицето има средства по индивидуалната партида в по-висок размер от брутните вноски, може да се гарантира първоначално договореният размер на пенсията, като се прилага рисков коефициент, който намалява размера на плащането. От 01 януари 2027 г. се залага пенсионноосигурителното дружество да гарантира пенсията на база пълния размер на преведените средства от партидата на лицето във фонда за изплащане на пожизнени пенсии, тъй като отпада прилагането на ТЛП и тъй като само част от постигнатата доходност при управлението на фонда за изплащане на пожизнени пенсии се използва за увеличаване на размера на плащанията, а останалата се заделя по аналитична сметка, с която се покрива недостиг при необходимост. По този начин в значителна степен се подобряват предоставяните на лицата гаранции.

Според КФН промените ще доведат до по-висока финансова стабилност на системата за допълнително пенсионно осигуряване, по-голяма защита на осигурените лица и пенсионерите и по-ефективен надзор върху пенсионните дружества.

Проектите на наредби ще бъде публикувани за 30-дневно обществено обсъждане, а новите правила влизат в сила от 1 януари 2027 г.